

Complexnummer: 526659

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 21
F 033 421 77 99
E info@cultureelerfgoed.nl

Complexnaam

Sint Barbarakerk

Aantal complexonderdelen

2

Monumentnummers van complexonderdelen

526657, 526658

Woonplaats

Nieuwegein

Gemeente

Nieuwegein

Provincie

Utrecht

Hoofdadres van hoofdobject

Koninginnenlaan 3, 3433 CT Nieuwegein

Complexomschrijving

Complexomschrijving

Inleiding

In 1908-1910 werd door architect H. Kroes de neogotische St. Barbarakerk met pastorie ontworpen voor de rooms-katholieke parochie te Vreeswijk. Op deze plaats stond een oudere kerk die dateerde uit 1806. Naast het complex ligt de begraafplaats, die buiten de bescherming valt. Het kerkgebouw werd in de Tweede Wereldoorlog deels beschadigd. In 1945 werd de kerk door Nik. De Jong gerestaureerd. Aan de Koninginnenlaan en de Dorpsstraat is het complex omgeven door een smeedijzeren hekwerk.

Omschrijving

Het aan de Koninginnenlaan, op de hoek met de Dorpsstraat gelegen KERKELIJK COMPLEX bestaat uit de volgende onderdelen:

1. kerk
2. pastorie

Waardering

Het complex is van architectuurhistorische waarde als gaaf voorbeeld van een kerkgebouw en pastorie van architect

H. Kroes. Tevens van stedenbouwkundige waarde vanwege de ligging aan de Koninginnenlaan / hoek Dorpsstraat.

Monumentnummer*: 526657

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 16 december 2002
Kadaster deel/nr: 82733/35

Monumentnaam**

Kerk

Complexnummer

526659

Complexnaam

Sint Barbarakerk

Woonplaats*

Nieuwegein

Gemeente*

Nieuwegein

Provincie*

Utrecht

Straat*

Koninginnenlaan

Nr*

3

Toev.*

Postcode*

3433 CT

Woonplaats*

Nieuwegein

Situering

Locatie

Kadastrale gemeente*

Vreeswijk

Sectie*

B

Kad. object*

Appartement

Grondperceel

5406

Rijksmonumentomschrijving**

Omschrijving

De aan de Koninginnenlaan gelegen KERK op kruisvormige plattegrond in laat-neogotische stijl is opgetrokken in baksteen onder leien gedekte daken. Op de kruising bevindt zich een dakruiter, terwijl het dakvlak voorts wordt doorbroken door een aantal kleine dakkapellen. Het gebouw is noord-zuid georiënteerd. Aan de noordzijde bevindt zich de toren op vierkante plattegrond met een veelzijdige doopkapel in de oksel aan de oostzijde en een traptorentje aan de westzijde. De toren telt verticaal twee geledingen. In de eerste geleding bevindt zich de ingang bestaande uit een dubbele deur met bovenlicht. Daarboven bevindt zich een groot venster. De tweede geleding heeft een klein sinai venster met aan weerszijden een spaarveld en drie galmgaten daarboven. De omloop is voorzien van bakstenen balustrade. De zich verjongende steunberen eindigen ter hoogte van de balustrade in pinakels met spitsdaken. De ingesnoerde spits van de toren is voorzien van een wijzerplaat. Het schip heeft een geleding van drie traveeën, gescheiden door steunberen en voorzien van spitsboogvensters. In de transepten bevindt zich een groot venster en een aantal spaarvelden. De velden boven het venster zijn geplaatst in een klimmend motief. Het koor heeft een vijfzijdig sluiting. Links en rechts van het koor zijn, tegen de transepten, zijkapellen gezet. Deze bevatten aan elke zijde een venster. Aan de Oostgevel bevindt zich de sacristie, op rechthoekige plattegrond onder afgeplat schilddak. Tevens is aan deze zijde de doorgang naar de pastorie. Het interieur heeft stervormige gewelven, rustend op beeldhouwde consoles. De dragende delen zijn opgetrokken in

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

rode baksteen, de gewelfvelden in gele baksteen. De vlakken tussen de vensters en de scheibogen zijn bepleisterd. Ter hoogte van de kruiswegstaties zijn de wanden versierd met banden van diverse kleuren baksteen en tegelmozaïek. De tussenliggende vlakken zijn roodbepoisterd en voorzien van een fleur-de-lis motief. Het hoofdaltaar is in 1920 vervaardigd naar een ontwerp van F.W. Mengelberg. Het drieluik is voorzien van schilderijen en beeldhouwwerk. De neogotische beelden op de zijaltaren zijn afkomstig uit de kerk uit 1806. De ronde preekstoel is in 1933 vervaardigd uit geelkoper en brons en rust op een deels marmeren voet. Het ontwerp is van J. Veerkamp. Het neogotische doopvont heeft een groen marmeren vont en een geelkoperen deksel met gepolychromeerde hefboom. De voormalige doopkapel (thans Mariakapel) heeft rondom een wand met mozaïektegels. De meeste gebrandschilderde vensters dateren van de restauratie na de Tweede Wereldoorlog. De kerk is voorzien van houten kerkbanken.

Waardering

Van algemeen belang vanwege de architectuurhistorische waarde als voorbeeld van een kerkgebouw in laat-neogotische stijl alsmede vanwege de plaats in het oeuvre van architect H. Kroes. Van stedenbouwkundige waarde vanwege de silhouetwerking van de toren als onderdeel van de kern Vreeswijk.

Hoofdcategorie

Religieuze gebouwen

Subcategorie

Kerk en kerkonderdeel

Functie

Monumentnummer*: 526658

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 16 december 2002
Kadaster deel/nr: 82737/6

Monumentnaam**

Pastorie

Complexnummer

526659

Complexnaam

Sint Barbarakerk

Woonplaats*

Nieuwegein

Gemeente*

Nieuwegein

Provincie*

Utrecht

Straat*

Koninginnenlaan

Nr*

1

Toev.*

Postcode*

3433 CT

Woonplaats*

Nieuwegein

Situering

Locatie

Kadastrale gemeente*

Vreeswijk

Sectie*

B

Kad. object*

Appartement

Grondperceel

5406

Rijksmonumentomschrijving**

Omschrijving

De in 1908 door architect H. Kroes ontworpen PASTORIE van de St. Barbarakerk staat links van de kerk op de hoek Koninginnenlaan/Dorpsstraat. Het pand is opgetrokken op een vierkante plattegrond en telt twee bouwlagen onder een met leien gedekt schilddak. Aan de west- en oostzijde doorbreken grote schoorstenen het dakvlak. Aan de westzijde is een tussenlid van een bouwlaag onder zadeldak gezet dat de hoofdingang bevat en de verbinding vormt met de kerk. De vensterindeling van het gebouw is regelmatig, met gekoppelde schuifvensters met glas-in-lood in de vaste bovenramen onder segmentboogvormige ontlastingsbogen. De voorgevel of noordgevel heeft rechts een risaliet met topgevel en steekkap. In elke bouwlaag zijn twee vensters aangebracht. De oostgevel bevat in de eerste bouwlaag twee vensters en in de tweede bouwlaag twee enkele vensters. Tegen de achtergevel (zuid) is een twee bouwlagen tellende uitbouw onder plat dak gezet. Het tussenlid bevat links de hoofdingang naar de pastorie. Rechts heeft de gevel twee tweelichts vensters en een deur, alle voorzien van een hardstenen latei aan de bovenzijde met daarboven spitsboogvensters met glas-in-lood. De indeling van het interieur is nagenoeg oorspronkelijk.

Waardering

De pastorie is van algemeen belang vanwege de architectuurhistorische waarde als voorbeeld van een pastorie in laat-neogotische stijl van architect H. Kroes alsmede van ensemblewaarde in relatie tot de kerk.

Hoofdcategorie

Religieuze gebouwen

Subcategorie

Kerkelijke dienstwoning

Functie

Pastorie(F)